

POKROK ZÁPADU

PUBLISHED WEEKLY

Entered at the Post Office at Omaha, Neb., as second class mail matter.

Published by Pokrok Publishing Co., 1309—1311 Howard St.—Tel. 2913

Subscription by mail — \$1.00 per year.

Vydává: Vydavatelská Spol. Pokroku V.A.C. BUREŠ, ředitel.

1309—1311 Howard ul. — Telefon 2913.

Předplatné \$1.00 na rok Do Čech \$2.00 na rok.

Adresujte jednoduše

**POKROK ZÁPADU
OMAHA, NEB.**

Omaha, Neb., 30. ledna 1907.

KLUB "KOMENSKÝ" V ČECHÁCH.

Ze vzpomínek česko-amerického literáta. — Jan Harris Zachar.

Po zemi Kolumbové nese se stesk: kritizuje se česko-americký život. Při této vzpomínce myslí má letí přes oceán do Evropy, tam do svého rodiště ...

Měli jsme též podobný boj. Společnost, v níž jsem se pohyboval, stala se původem revolučního hnutí. Uzavírajíc v sobě lidi mladé, plné naděje literární slávy a hudebních triumfů, brzy byla svírána těžkostmi mlh, které se vznášely kol přibýtků bohrých jihočeských měšťanů. I mluvilo se, rokovalo. Čtli jsme život, větší činnost mozku a duše, větší porozumění pro krásu a ideály životní.

Byla to dosti těžká práce. Byli jsme mladí, chudí, bez společenského postavení a jména. Všude jsme naráželi na opposici. Měšťan díval se na nás odmitavě, profesor mřel nás chladností, a akademik těšil se na naše fiasko.

Zašli jsme připravovat půdu skrze "Pisecké Listy". První můj feuilleton nezbudil mnoho pozornosti. Bylo v něm sice mnoho nauky na "šosatství, kustovnítví, děsný nedostatek vzdělávacích prostředků", byl v něm sice přísný appel znějící "vás, pánové na radnici, kteří o kasárnách dovedete rokovat, na ně peníze shánět, volám ku práci kulturní. Staňte se také o naše duševní potřeby, stávejte se a neutřkejte od této činnosti, jako mnozí z vás dovedou přehat ze zasedací síně, když se jedná o stavbu divadla," bylo v něm sice mnoho překřeh sloh, než hladina se nikterak nerozvívila.

Však přece objevil se zájem. Objevil se zájem, když umění-milovné obyvatelstvo královského města Písku šlo týden po týdně sarkastické feuilletony, a zájem tento byl napnut článkem nade-psaným "Veřejnosti", v němž jsem se dovolal spolupůsobení všech intelligentních sil. "Jest to pestrá četa: profesoři, učitelé, právníci a medikové; básníci, spisovatelé, komunisti; herci, pěvci, redaktori, politikové, nakladatelé! — Žádáme práci. Není nemožná, ale potřebuje pevné vůle a nadšení. Schopných sil máme dost a dost, nuže, povolání, vzhůru! — Kéž u nás nevyplní se slova Nerudova: Naše inteligence stará se o umění, o literaturu jen tenkrát, když má z toho osobní prospěch!" ...

Mnoho se mluvilo. Na náměstí a v parku, v redakci i při pivě. Někde bylo slyšet nadšení a souhlas, hlavně mezi studentstvem, jinde opět ozýval se odpor a objevila se nadutost. Cítili jsme dobře, proč často z intelligentních míst proti nám se bojovalo: snaha vyšla z našeho středu, a pýcha na jisté lidi má větší moc než všeobecné dobro.

Konečně odhodlali jsme se přikročiti od pera ke skutkům. Po-

névadž pro finanční obtíže nemohli jsme se pustit sami v práci, žádali jsme o spolupůsobení Tet. Jed. Sokol, jež po několika schůzích s námi se spojila, a brzy na to pořádán byl veřejný program, "Gogolův večer". Žurnalista Stejskal přečetl jednu z kratších Gogolových povídek, redaktor Macháček přednesl příležitostní báseň, přítel Javůrek podal několik tenorových sol, M. Chlanda opět zahrál na piano, a mně zbyla přednáška — program byl asi těžší ducha, v jakém jest veden zdejší vzdělávací klub "Komenský".

A pokračovali jsme. Měli jsme poetivou snahu a nadšení, a když neporozumění a překážky nás potkávaly, radostně šli jsme ku předu, chtějíc staré přesvědčit, že dobrá vůle mnoho může učinit ...

Byl chystán právě večer Viktora Huga, ku kterémuž večeru měli jsme v úmyslu získat Vrchlického, když jsem se rozloučil s Čechy. Hugův večer pořádán nebyl. Opustil se mnou Pásek i jiní pracovníci ... a život písecký tek l opřít tím starým, líným proudem.

Jak je teď, nevím. Přál bych si však z plného srdce, aby v mém rodišti bylo združeni, jež by lid vedlo ku vzdělání, ku volné myšlence a duševní kráse.

VLADISLAV FLORJANSKÝ.

K umělecko-cestě po Nebrasece.

Omaha, Neb., 21. ledna 1907.

V Nebrasece budeme v brzkou vřítati milého a vzácného hosta. Zavítá k nám jeden z nejvýznamnějších umělců českých, chlouba našeho Národního Divadla a miláček pražského obecnstva, p. Vladislav Florjanský, hrdinný tenor. Pověst, jaká ho předchází z Evropy i z východních států, dává nám jistotu, že očekává nás ojedinelá příležitost dopřít si požitku umělecko, jakého jsme posud v Nebrasece neměli. Pan Florjanský pořádá totiž řadu koncertů po koloniích českých a budí kamkoliv zavítá, zpěvem svým hluboký obdiv a pravé nadšení pro hudbu naši českou i pro svůj hlas i přednes, jež nemá hned tak sobě rovného. Kdo zná p. Florjanského z Prahy, zajisté pamatuje, jak velké nadšení budil při každém vystoupení svém u obecnstva staré vlasti. Divadlo bylo vždy přeplněno a potlesku i vyvolávání nebylo konce. Úspěchy ty doprovázejí p. Florjanského též na cestě jeho americké a krajané naši ve Spojených Státech, jakož i Američani jsou plni nadšení pro výkony jeho, tak že koncertní ta cesta jest dosud jedním triumfem p. Florjanského i umění českého. Jsme jisti, že i v Nebrasece nestane se jinak. Nebude as nikoho, kdo by se připraviti chtěl o řídký a tak vzácný poáitek, tak že p. Florjanský i zde bezpečně najde síně přeplněny a ono srdečné uvítání, kterého si zasluhuje, a jimž stát náš vždy ku etí své nad jiné vynikal.

Pan Florjanský narodil se roku 1864 ve Lvově a ukončil studia reální i vysokou školu technického, věnoval se z nabádání přátel svých, již seznali obzvláště krásný hlas jeho, studiu pěveckému, pod vedením prof. Gerbiče a světoznámého italského mistra Souvestra. Ponejprve vystoupil na městském divadle ve Lvově, záhy však získal byl říditelem Šubertem pro Národní Divadlo v Praze, kde po řadu let byl operou repertoáru, první silou opery naší a miláčkem celého obecnstva i kritiky. Přičemž, jakou p. Florjanský v Praze požíval, nemá sobě rovného v dějinách divadla Národního a zjevila se, když umělec donucen okolnostmi, přijal engagemnt na několik roků v

divadle Varšavském, jsa tam jmenován ředitelem císařské opery a prvním tenorem, v tak mohutném projevu všeobecné sympatie, jak dosud v Praze nebyla k umělecm vidána. Darů květinových bylo takové množství, že jeviště celé bylo nimi pokryto, salvy potlesku zněly od konce jednoho až do počátku následujícího jednání, vířily nepřetržitě, tak že umělec byl večera toho 47krát vyvolán. Každá opera, ve které nové vystoupil, byla vždy novým, pronikavým úspěchem a p. Florjanský může být hrd na svůj repertoár, který čítá užasný vskutku počet sedmdesátiletých oper. Nejhlavnější z nich jsou: Prodaná Nevěsta, Dalibor, Dvě vdovy, Tajemství, Dimitri, Braniboři v Čechách, Otello, Violetta, Maškarní ples, Komedianti, Sediák kavalír, Toska, Fra Diavolo, Vilém Tell, Hugonoti, Robert Dábel, Merlin, Asrael, Zidovka, Sábska královna, Zantauer, Lohrengrin, Walkura, Mistrí pěvci Norimberští, Eugen Oněgin, Píková Dáma, Halka, Hraběnka atd. Skladatel Čajkovský byl provedením úlohy Lenského p. Florjanským tak nadšen, že vymo- hl mu pohostinné engagemnt u carské opery v Petrohradě, kde umělec s ohromným úspěchem též vystupoval. S operou českou zavítal na divadelní výstavu ve Vídni, kde výkony svými, jež vzbudily pravé nadšení, přispěl mnoho ku slavnému vítězství české opery nad soutěží evropskou oper jinych národů. Největší a nejprvní divadla evropská, jak opery Berlinská, Hamburská, Draždánská, Mnichovská, Vídeňská opera císařská, ba i velká opera v Paříži, i divadlo La Scala v Miláně chtěla ho získati pro svá jeviště. Činila mu neobyčejně čestné nabídky, p. Florjanský však, lnoucí hluboce k umění českému, dal přednost přízni lásece obecnstva pražského před nabídkami jinými. Když roku 1900 odebral se do Varšavy, byl častým hostem v Praze, kde obecnstvo stále znovu výstupu jeho si vyžadovalo a konečně vrátil se zpět úplně. Nyní nalézá se umělec tento na koncertní cestě Amerikou a pořádá již řadu koncertů v New Yorku, Baltimoru, Clevelandu, Pittsburgu, Buffalo, Detroit, Roy City atd., vesměs s neobyčejným úspěchem, tak že bez výminky opakovaně bývá musel p. Florjanský přislíbiti, že opět v městech těch koncerty uspořádá. Po Nebrasece navštíví p. Florjanský Kansas, South Dakotu, Minnesotu a Wisconsin. Pak bude mít řadu koncertů v Chicagu i na východě. — Z koncertů, které v Nebrasece dosud pořádá a kterých počet ale bude značně rozmožen, známý jsou náe dosud následující: 3. února v South Omaha, 4. února ve Wahoo, 5. února ve West- on, 6. února v Crete, 17. února v Omaze, 16. února v South Omaze druhý koncert a 18. února ve Wilber.

POSLEDNÍ SLOVO.

Lincoln, Neb., 24. ledna 1907.

Pomalů, ale jistě blížíme se k době, kdy naše snaha a přičinění o docelení stolice českého jazyka na státní universitě v Lincoln, Neb., dojde k uskutečnění. Af již snaha naše korunována bude náležitým úspěchem nebo ne, jsme si vědomi plně své práce, jež pro vše tuto jsme vykonali a víme dobře, že nebylo jedné příležitosti, již bychom byli opomenuli užiti ku prospěchu věci. Doučám však pevně, že naše snahy setkaří se s úspěchem. Mluvil jsem s kancléřem universitv i jinými profesory a ti všichni jsou s podnikem naším srozuměni. Jenom tolik požadují, najde-li se skutečně v

našem středu člověk, který by se mohl úkolů tomu podvoliti. Až potom jsme si jisti, že nebude nikdo klásti jiných překážek. Ovšem, že i potom mohou se vyskytnouti nějaké jiné požadavky regentů universitních. Regenti budou mít svoji pravidelnou schůzi dne 15. února a potom se dovíme další podrobnosti.

Až potom naše působení a očekávání. Nyní přehledně stručně naší činnost.

Čeští studující na státní universitě usnesli se opět předložiti petici před B'd of Regent a ne jako loni před Universitní senát, skládající se z universitních profesorů. Požádali jsme za spolupůsobení prof. B. Šimka, a krajanů ve státu Nebraska, aby svým vlivem byli nám nápomocni. Krajané, jednotlivci i spolky, souhlasili s tímto naším projevem žádostmi, předem vypracovanými, patřičnými podpisy opatřenými, jež zaslány byly na p. Václava Buroše v Omaha, Neb. Ti krajané a spolky, kteří až dosud tak nečinili, necht' učiní tak v době nejbližší, nejdéle do 10. února. Dne 15. února musí vše býti předloženo regentům. Proto, krajané, neomekčte! Vše pokračovalo dobře a souladně. Z té příčiny jsem oprávněn k naději, že vše souladně řízeno bude až do posledka.

Mnoho bylo mluveno i psáno o tomto našem podniku, ale až dosud nebyla podána žádná zpráva o počtu českých studujících na universitě. Ostatně dřívě ani nebylo možno počet jich bezpečně určit. Jest zde více Čechů než sám jsem si myslel a počet jich příštím rokem bude ještě rozmožen.

Následující studující jsou v universitním kursu: Stanely Bartoš, Wm. Chaloupka, Irvin J. Langer, Mallat Otto, Wilber, Neb.; Henry Bauman, Fred W. Hofman, Wm. J. Provazník, Svoboda Adolf A., Omaha, Neb.; I. Buita Burchard, Ed. M. Straka, Ed. Coufal, David City, Neb.; Dworak M., Oakdale, Neb.; J. F. Hladík, Plainview, Neb.; Emma Krisl, Tobias, Neb.; Chancey G., L. M. Hrubesky, Geneva, Neb.; Jessie J. Killian, Wahoo, Neb.; Otto Kotouč, Du Bois, Neb.; J. F. Kreyčík, Pishelville, Neb.; Leo S. Legro, Burwell, Neb.; Clara C. Malick, Bloomington, Neb.; Jos. S. Melcer, Lincoln, Neb.; F. J. Pípal, Frank R. Vocásek, So. Omaha, Neb.; A. A. Tenopír, Milligan, Neb.; Wm. F. Vivian, Lincoln, Neb.; John W. Wopat, Grand Island, Neb.; Jos. Závodský, Newman Grove, Neb. — Na hospodářské kolleji na delším, tříletém kursu jsou: E. Brodecký, Howells, Neb.; P. Košák, Davenport, Neb.; V. Kuška, Ohlwa, Neb.; R. E. Kavan, Linwood, Neb.; G. Nerud, Dorchester, Neb.; John A. Prokeš, Schuyler, Neb.; John Albert, Wahoo, Neb. — Na krátkém kursu anože zimním dí tu: Emil A. Bažata, Howells, Neb.; E. C. Staněk, Howells, Neb.; Emil L. Coufal, Schuyler, Neb.; John R. Dodge, Morse Bluff, Neb.; J. E. Hotový, Dwight, Neb.; Frank Hromádka, Milligan, Neb.; V. J. Kaplan, Atkinson, Neb.; Ed. Krejčí, John E. Touš, Exeter, Neb.; Frank Krivohlávek ml., Jos. Šmejdl, Dorchester, Neb.; Jos. Kubálek, James F. Wirgl, Weston, Neb.; W. A. Pospíšil, Prague, Neb.; Frank Shimerda, Wilber, Neb.; Anton L. Stecher, Dodge, Neb.; Miloslav C. Svoboda, Heun, Neb.; George Walla, Jos. Walla, Linwood, Neb.

Zde máme uvedeno 57 studentů, ze kterých bylo by možno sehnat větší část k návštěvě české třídy. Mimo těchto doslechl jsem, že sl. Albina Brich z Weston a Fred Tomek z Lynch, Neb., hodlají započítí druhým semestrem. Z uvedených hodlají letošního ro-

ku graduovati následující: Stan. Bartoš, Jos. S. Melcer, F. J. Pípal, J. F. Kreyčík, Jos. Závodský, E. E. Brodecký, P. Kašek, Václav Kuška a ostatní budou pokračovati ve svých studiích.

Mohl bych se rozhořiti šířeji o této věci, ale bylo toho o této věci napsáno již tolik, že vše bylo by již opakováním. Nyní je nutno vyčkatí, jak vše bude dále pokračovati.

Doufáme, že všichni krajané podají nám ruku pomocnou. Prozatím děkuji jménem českých studujících všem krajanům a spolům za ochotné přispění a spolům za spolupůsobení. Jenom vzájemnou podporou můžeme se k něčemu dopracovati.

John F. Kreyčík.

TRŽNÍ ZPRÁVY.

Omaha 28. ledna.

Trh pšeničný započal při cenách poněkud snížených, jež ani později se valně nezlepšily. Příznivé zprávy z Argentiny a slabá poptávka za hotové byly příčinou chabosti v Liverpoolu, a to právě z valné části přivodilo i zde snížení cen o 3/4c. Trh kukuřičný započal poněkud mdle, avšak ceny z minulého týdne se celkem udržely.

Průměrné ceny byly následující: Pšenice č. 2 tvrdá 69½—70c, č. 3 tvrdá 66—69c, č. 4 tvrdá 62—65½c.

Jarka č. 3 60—70c. Kukuřice č. 3 žlutá 36¾, č. 3 bílá 38—38½c.

Oves č. 3 bílý 35¼c, č. 4 bílý 35½—34¾c, č. 3 míchaný 34¼—34½c.

Žito č. 2 59c, č. 3 57½c.

Dovoz dobytka hovozího byl slušný. Následkem pozdější se vlaků zahájen byl trochu pozdě, ale při dobré poptávce se strany nakupovačů pro místní nakladárny šel dobytek dobře na odbyt. Trh na dobytek vepřový, jehož přivezeno bylo do trhu as 7,200 kusů, byl dosti čilý při cenách o 5 až 10c vyšších proti oněm z konce minulého týdne. Dnes placeny nejvyšší ceny za dobytek vepřový od r. 1903.

Průměrné ceny byly následující: Volí pěkní až nejlepší ... \$4.20—6.50 Krávy 2.50—4.15 Jalovice 3.00—4.20 Voll ku krmení 2.55—4.25 Prasata nejlepší 6.80—6.85 Prasata prostřední 6.75—6.77½ Prasata těžká 6.70—6.72½ Ovee nejlepší 5.35—5.60 Jehňata 7.00—7.40 Brambory, bušl 45—65c Vejce čerstvé, tuzet 22c Máslo z máslnáren, lb. 25—29c Máslo farmátské, nejlepší, lb. 21—22c Slepice, lb. 8½c Kohouti, lb. 5c Kačny, lb. 9—10c Husy, lb. 8—9c Krocani, lb. 10—12c

NAŠIM ODBĚRATELŮM!

Při prohlídce našich knésh shledali jsme, že celá řada našich odběratelů, vzdor tomu, že list je užasně levný, dluhuje, často za několik roků. My máme také četné závazky a velká vydání. Platiti musíme hned a hotové. List snážíme se den ze dne zdokonaliti, ale snahy naše zůstávají nedoceny. Žádáme ty, kteří za list dluhuji, aby neotáleli déle a dlužné obnosy zapravili.

Vyd. "Pokroku".

PŘIJME SE SPOLEČNÍK

do vzorně zařízeného hostince v ryzé českém městečku uprostřed velké české osady. Tomu, jenž se vyná v živnosti hostinacé bude dána přednost. Po případě se hostinec i se vším zařízením pronajme za výhodných podmínek. Přihlášky přijímá z ochoty "Pokrok Západu", Omaha, Neb. 2003